

DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

STALINO KELIU

Kaina 15 kap.

VIDEŠIMTETI sutinkant

VI. Può ſo nuotr.

E. Baltrūnaitė
«Šetekšnos» kolūkio karvių melžėja

Diena iš dienos vis
geresnius ir geresnius
rezultatus pasiekia žemės
ūkio darbuotojai
kiekviename rajono
kolūkyje.

PRIŽIŪRĖKIME NE ŽODŽIAIS

SVARBU laiku pasėti, bet taip pat svarbu ir laiku atlikti pasėlių priežiūrą. O š. m. liepos 4 d. Marytės Melnikaitės vardo kolūkis pranešė rajono žemės ūkio inspekcijai:

— Bulvių pasėlių apkaupimas atlikimas 100 procentų.

Liepos mėn. 6 d. važiuojame Marytės Melnikaitės vardo kolūčio II brigados laukais. Vienoje ir kitoje kelio pusėje vešliai žaliuoja bulvių plotai. Vietomis brūkštelėta arkliniu kaupu, o kitur nekaupia.

Apie Šimonių miestelį purus priesmėlis — bulvių mėgiama žemė. Todėl II laukininkystės brigadoje bulvėmis apsodinta 25 ha. Iš viso kolūkyje pasodinta 60 ha bulvių. Sutinkame brigados šeiminką Bronių Kavoliūną:

— Bulves kaupia Pajeda, Kalvelis, Bronius Jankauskas. Beveik visur apkaupia, tik 5 ha liko.

Brigadoje gerai auga kukurūzai. Visi 14 ha pasėlių papildomai patręšta azotinėmis trąšomis. Tarpueiliai išpureniti. Kukurūzų priežiūroje talkininkauja Šimonių vidurinės mokyklos moksleiviai. Gražiai atrodo kukurūzai, kuriuos prižiūri kolūčio komjaunuoliai A. Kepalaitė, A. Tubelytė, V. Gervytė, Skukauskaitė, Remeikis. Bet rąkomis visus brigados pasėlius išravėti sunku. Chemi-

kalais su piktžolėmis nevojojama, todėl vietomis apstu usnių.

Atvykstame į III brigadą. Kolūkiečių sodybinuose sklypuose bulvės apkauptos, bet visuomeniniuose laukuose kaupimas, galima sakyti, tik įpusėtas.

Šeštadienį (liepos 2 d.) kolūketis Vladas Dagys gale Pelyšių kaimo esančiame masyve augančių bulvių buvo kaupiti išėjęs. Praėjo trys dienos, bet apkaupytų bulvių nepadaugėjo. Ties brigados kukurūzų auginimo grandies grandininko Kazio Žekonio kiemu — daugiau kaip 5 ha kukurūzų. Pasėliai geltonuoja. Su kukurūzais lygiuojasi ir piktžolės. Reikia ravėti, purkšti herbicidais, purenti tarpueilius. Bet brigadoje niekas šio darbo nesimė. Kolūkiečiai girdi, kaip brigadininkas barasi Žekonio kieme:

— Grandininke, žiūrėk savo kukurūzus, ar nematai, kad usnimis apaugo!

— Tiek mano kukurūzai, tiek ir tavo, — spiriasi Žekonis, — ką aš vienas padarysiu?

Buvęs brigadininkas Aleksas Petrauskas grandininkui K. Žekoniui į padėjėjus pakvietė B. Bekevičiūtę. Abu į lauką išėjo apie pusiaudienį, kelis kartus pakraščiu purentuvais brūkštelėjo ir — namo. Laukia, kol vėl į darbą brigadininkas išprašys.

Antradienį (liepos 5 d.) įvyko artelės valdybos posėdis. Degtinės stikliuku, o ne pasėlių priežiūra ir šienapiūte besirūpinantį Aleksą Petrauską valdyba atleido iš brigadininko pareigų. Reikia tikėtis, kad brigada vadovauti paskirtas naujas brigadininkas Edvardas Ulimas pašalins savo pirmtako padarytas klaidas, likviduos iki šiol brigadoje esančius trūkumus pasėlių priežiūroje.

Organizuoti žmones pasėlių priežiūrai, o ne grybauti Šimonių girioje turėtų ir agronomė Ona Valonytė, pasiskelbusi, kad išvykus į egzaminų sesiją. Melagingos atskaitos rajono žemės ūkio inspekcijai — blogas skydas, po juo nepasislėpsi. Pavyzdžiui, ką reiškia, kad kolūkyje valdybos posėdžio protokolu Nr. 11 patvirtinta grupė žmonių iširti bulvių pasėlius, ar juose nėra kolorado vabalų židinių, jei brigadose bulvių pasėliai netikrinami?

Agr. B. Kavoliūnas
A. Ridikas

neseniai apsiverstavusios. Bet negerai tai, jog karvės melžiamos tik du kartus per dieną. Priežastis ta, kad kai kurioms melžėjoms paskirstyta net po 18 — 20 karvių. Todėl pasitaiko, kad ne visos karvės gerai išmelžiamos, o tuo pačiu nukenčia ir pieno riebumas. Dabar, ganiavos laikotarpiu, karvės būtina melžti tris kartus. Svarbu taip pat prieš melžiant specialiai masažuoti tešmenį, nes tai paskatina pieno atidavimą. Vadinasi, pieno išmlžio padidėjimas daug priklauso ir nuo to, kaip melžėjos atlieka savo darbą.

S. Gudaitienė
L. Savičiūnas
«Pergalės» kolūčio korespondentų
posto nariai

DAUGIAU PIENO, MĖSOS!

GAILA ŽOLĖS — NELAUK PIENO

Mūsų kolūčio karvių melžėjos ne kartą reikalavo iš kolūčio valdybos, jos pirmininko L. Barausko, kad karvės gautų pakankamai žaliosios masės — žolės. Čia visiems jau žinoma tiesa: duosi karvei — ir ji tau duos. Šiais metais, kaip ir visur, gerai auga pievos, atolai. Karvės, gandydamosios išties parą, galėtų duoti žymiai daugiau pieno negu dabar. Argi negėda

mums, kada, turėdami tiek pievų, ganyklų, socialistinius įsipareigojimus pieno gavyboje per pusę metų teįvykdėme tik ketvirtadaliu? Iš kiekvienos karvės iki šiai dienai teprimelžta tik apie 700 kg pieno.

Pagrindinė viso to priežastis yra ta, jog visuomeninės karvės ganosi žymiai blogesnėse ganyklose negu asmeninės karvės. Geriausią žolę nuga-

no kolūkiečiai, numina savo gyvuliais, ir tik po to ganomos visuomeninės karvės. Vieną kartą kolūčio pirmininkas L. Barauskas, žemės ūkio specialistas Černiauskaitė turi sudaryti sąlygas, kad karvės išties parą būtų ganomos geriausiose ganyklose.

J. Žekonis
A. Muntrimaitė
«Palangos» kolūčio
korespondentų posto
nariai

AUGINKIME VERŠELIUS TAIP, KAIP P. LIAUŠKA

Kolūčio veršelių augintojas P. Liauška prižiūri 39 veršelius. Jie tikrai gerai auga, gerai atrodo ir duos kolūkiui didelę naudą. Vieni jų bus skirti bandos papildymui, kiti — mėšai. Per parą veršeliai priauga iki 800 gramų.

Kitus veršelius prižiūri V. Šulčius. Čia jau kitoks vaizdas. Veršeliai sulyse, randasi nesutvarkytuose garduose. Nors pašarų išskiriama tiek pat, bet jie per dieną tepriauga tik po 400—500 gramų. Kaip reikia auginti veršelius, V. Šulčius galėtų pasimokyti

pas pirmaujančius gyvulių augintojus. Čia savo žinomis į pagalbą turi ateiti ir kolūčio žemės ūkio specialistas B. Gečiauskas.

J. Andriūnas
K. Kireilis
A. Šateikaitė
«Gegužės Pirmosios» kolūčio
korespondentų posto nariai

PRAVARTU KARVĖS MELŽTI TRIS KARTUS PER DIENĄ

Pirmaujančios kolūčio karvių melžėjos Genė Petronytė ir Ona Marcinkevičienė šiais metais sėkmingai vykdo prisiimtus įsipareigojimus pieno gavyboje. Per pusę metų jos iš kiekvienos karvės primelžė iki 1500 kg pieno. Tokių rezultatų galėtų pasiekti visos mūsų kolūčio karvių melžėjos, nes banda nebloga, karvės ganosi geros ganyklose, dauguma jų

Neįprastai gyva šiomis dienomis Klaipėdos dramos teatre. Kai tik baigiasi darbo diena, iš mokyklų, ligoninių, įstaigų į šį puošnų pastatą būreliais skuba žmonės. Tai renkasi į eilinę repetitiją Klaipėdos liaudies operos teatro solistai, choristai, orkestrantai, šokėjai.

Tarybų Lietuvos dvidešimtmečio garbei jie užsibrėžė didelį uždavinį — pastatyti A. Klenickio trijų veiksmų 6 paveikslų su prologu ir epilogu operą «Prie Nemuno». Šis kūrinys papasakos žiūrovui apie didvyrišką tarybinių partizanų kovą Didžiojo Tėvynės karo metais, apie paprastų tarybinių žmonių patriotizmą. Nuotraukoje: scena iš operos.

MOKSLEIVIŲ GAMYBINĘ PRAKTIKĄ — IŠTISUS METUS

Dideli ir atsakingi reikalavimai šiandieną keliame mūsų mokytojams, mokyklai. Kiekvienas moksleivis, baigęs mokyklą, turi būti ne tik gerai įsisavinęs jam perteiktas žinias, bet taip pat visapusiškai paruoštas gyvenimui, darbui gamyboje. Tik darbe jis supras tikrąją gyvenimo prasmę, pasirinktą tinkamą, mėgstamą specialybę.

Viena tokių priemonių yra gamybinių praktikų organizavimas moksleiviams vasaros atostogų metu. Čia moksleiviai arčiau susipažįsta su laukininkyste, gyvulininkyste. O kurio gi nevilioja sodininkystė, bitininkystė! Ne vienas, žinoma, gėrisi ir mūsų kolūkių šauniaisiais mechanizatoriais, gamyklų darbininkais. Juk kiekviena gamybinė praktika padeda moksleiviams geriau pritaikyti teorines žinias kasdieniniame darbe, gyvenime.

Jau iš anksto ruošėsi gamybinei praktikai Alizavos vidurinės mokyklos moksleiviai, su nekantrumu jos laukė. Tačiau viskas gavosi ne taip, kaip turėtų būti. O visos to kaltininkas — „Aliza-

vos“ kolūčio kukurūzų pasėlių laukuose pasirodžiusios piktžolės.

Anksti apžėlė piktžolėmis „Alizavos“ kolūčio kukurūzų laukai. Tačiau vis dėlto po dienos kitos moksleiviai jau buvo kukurūzų laukuose. Tiesa, jie dirbo kruopščiai, tikrai su jaunatviška energija, ryžtu. Bematant išryškėjo kukurūzų eilės. Bet tuo ir užsibaigė moksleivių gamybinė praktika. Nenoromis kyla klausimas: ar daug naudos turėjo moksleiviai iš šios gamybinės praktikos?

Galima juk buvo moksleiviams išskirti atskirą žemės plotą. Čia jie patys būtų kukurūzus sodinę, prižiūrėję, ravėję, purenę tarpueilius. O koks būtų buvęs jiems džiaugsmas nuimti pačių rąkomis išaugintą gausų derlių! Galima buvo išskirti jiems ir sodą priežiūrai, arba atitinkamą skaičių veršelių auginti. Žinoma, būtina paskirti moksleiviams ir atitinkamą specialistą, kuris vadovautų jų praktikos darbams.

Mokyt. P. Beržinis

Tautų vienybės pergalė

Vakarų Vokietijos istorikai dar ir dabar rašo apie ordiną kaip Europos kultūros nešėją, tvirtindami, jog lietuviai, lenkai, rusai kovojo Žalgirio laukuose ne už teisėtą reikalą. Kaipgi buvo iš tikrųjų?

XIII amžiuje, po 40 metų trukusių aršių kovų, vokiečių agresijos auka Pabaltijyje pirmieji tapo latviai ir estai, o vėliau lietuvių giminė — prūsai. Pamarys tarp Vislos ir Nemuno buvo nusėtas vokiečių tvirtovėmis. Trylikto amžiaus viduryje jie atplėšė Lietuvą nuo jūros, įsitvirtino Klaipėdoje, pavadindami šią lietuvių tvirtovę Memeliu, užgrobė Nemuno žemupį ir ėmė sistemingai puldinėti Žemaitiją. Nuo XIV amžiaus vidurio jie jau pasiekdavo ne tik Lietuvos sostinę Vilnių, bet ir baltarusių žemes — Gardiną, Volkovyską, Kamenecą ir kitus miestus. Riteriai plėšė ir degino kaimus bei piliis, varė žmones ir gyvulius į Prūsiją. Ordinas nuo Lenkijos atplėšė Kulmo žemės, o vėliau ir visą Pama-

riją su Gdansku, ir uždarė Lenkijai išėjimą į Baltijos jūrą. Vokiečių feodalai, pirkliai veržėsi į rusų žemes.

Taigi, Teutono ordinas nebuvo kultūros nešėjas, o vokiečių feodalų ir pirklų ekspansinė valstybė, kuri užgrobė Vislos, Dauguvos bei Nemuno žemupius ir grąsino visų Pabaltijo tautų laisvei. Kryžiuočiai turėjo iš žemių, kurios buvo aplaistytos laisvę mylinčių tautų krauju.

Ordino kaimynai galėjo pateikti jam daugelio kruvinių žudynių sąskaitą. Lietuvių krauju buvo aplaistyta visa žemaitių žemė, ypač Raseinių, Ariogalos, Laukuvos, Medininkų, Pernaravos sritys. 145 kryžiuočių kruvini žygiai į Lietuvą buvo įvykdyti tik per XIV amžiaus antrąją pusę. Lietuviai atkakliai gynė savo žemes. Talkininkaujant rusų pulkams, jie sunaikindavo kryžiuočių piliis ir miestus.

Kaip ankstesniuose mūsų kovoje prieš kryžiuočius, Lenkijos atplėšė Kulmo žemės, o vėliau ir visą Pama-

**STALINO
HELIU**

2 psl. 1960 m. liepos 16 d.

Paulė laimė surado kolektyviniame darbe

"Niekados nepailstanti, visada pirmąja" — taip kalbama „Aukštaičių“ kolūkyje apie karvių melžėją Paulę Valienę.

Sunkų ir sudėtingą gyvenimo kelią nuejo ši moteris. Nuo pat vaikystės ji gerai pažino samdinės nedalią, vargą. Būdama tik 6 metų, ji tapo našlaite. Teko eiti pas svetimus žmones, buo- žes pelnyti sau duonos kąsnį — piemenauti. Pa- ugėjus teko dar sunkiau dirbti, skubėti, bet nieka- da ji nesulaukdavo iš šeiminių paguodos, švel- nesnio žodžio, kuris, ypačingai jaunuose metuo- se, taip reikalingas, brangus.

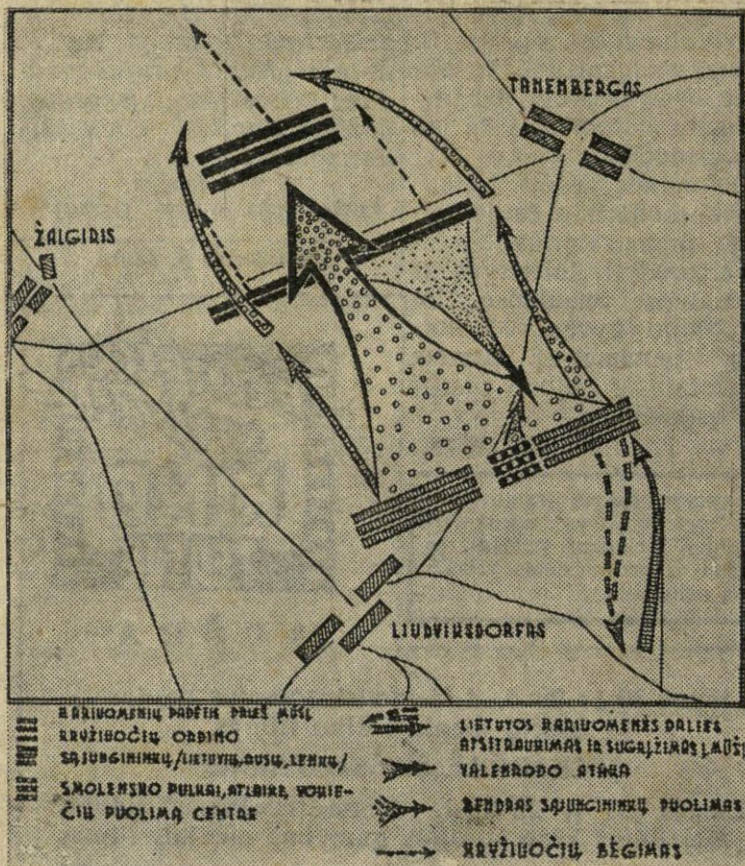
Tačiau nebuvo lemta paprastiesiems darbo žmo- nės amžinai vargti. Lietuvoje buvo atkurta Ta- rybų valdžia, kuri atnešė darbo žmonėms šviesų ir laimingą gyvenimą. Ši laimė neaplenkė ir Pau- lės.

Susikūrus „Aukštaičių“ kolūkiui, Paulė iš pat pirmųjų dienų pradėjo dirbti melžėja. Bėgo metai, o ji visą laiką nenuilstamai dirbo, visą laiką pir- mavo. Už šaunų darbą Paulė Valienė buvo pa- kviesta net į Maskvą, į Visasąjunginę žemės ūkio parodą. O juk seniau, buržuazinės priespaudos laikais, ji net sapne nesapnavo, kad teks pabu- voti Maskvoje, kad ji, paprasta darbo moteris, susilauks tokios pagarbos. Laimingai gyvena da- bar ir visa jos šeima. Kiekvieno akį patraukia gražus, apodintas gelėmis nuosavas namelis, pa- vyzdinga tvarka ir švara kambariuose. Jos vy- ras Antanas dirba laukininkystėje, dukra Levutė — VI. Rekašiaus vardo vidurinės mokyklos abi- turientė — atostogų metu visada uoliai talkini- kauja motinai.

Gera dabar gyventi darbo žmogui. O Paulė dirba, stengiasi. Ji tvirtai įsitikinusi, kad savo įsipareigojimą — primelžti iš kiekvienos karvės per metus 2300 kg pieno — tikrai įvykdys, ne- viršys. O garbingai įvykdyti duotąjį žodį, dar daugiau pagaminti gyvulininkystės produktų — ir yra tikroji jos laimė.

A. Keršulytė

„Aukštaičių“ kolūkis

menį suvaidino liaudis. Žalgirio mūšyje susitiko kryžiuočiai, trokštantys nau- jų žemių rytuose, ir slavų bei lietuvių kariuomenė, vie- ningai stojusi prieš savo pikčiausią priešą. Vokiečių istorikai stengėsi sumenkinti šio mūšio reikšmę. Tačiau nauji duomenys, kuriuos su- rado lenkų istorikai Šveica- rijos ir Vienos archyvuose, rodo, kad Žalgirio mūšyje susitiko apie 25 tūkstančius kryžiuočių ir daugiau kaip 32 tūkstančiai slavų ir lietu- vių kariuomenės. Tai buvo didelis mūšis.

Kryžiuočiai buvo tiek įsi- tikinę savo pergale, kad net

atsivežė statines su vynu pergalei atšvesti ir pančius bei kalades būsimiems be- laisvėms rakinti. Tačiau kry- žiuočiai apsiskaičiavo. Jung- tinė kariuomenė viršijo jų jėgas ne tik skaičiumi, bet ir taktika. Žalgirio laukuose žuvo visa ordino vadovybė, magistras, maršalas, visi žy- mieji komturai ir riteriai. Tik nedaugeliui kryžiuočių pavy- ko pabėgti iš mūšio lauko.

Sumušus kryžiuočius, 1411 metais Torunės mieste buvo pasirašyta taikos sutartis. Or- dinui buvo paliktos užgrobtos vakarinės lietuvių žemės. Žemaitija buvo pripažinta Lietuva tik iki Vytauto gy-

O TĖVIŠKE!

KUO GI garsėjo Juodpėnai prieš penkiasdešimt me- ty? Sulinkusiomis ba- kūžėmis, siaurais rė- žiais ir liūdnomis liūd- nomis liaudies daino- mis. Per dieną prisip- lūkęs paskui plūgą, vakare valstietis vos bėpavilkdavo kojas.

Tačiau atėjo į mūsų žemę Tarybų valdžia, sugaudė traktoriai, ir tik tada kaimas pabudo pilnakraujam gyveni- mui. Kitokios suokam- bėjo ir dainos.

Vieną dieną staiga sujudė sukruto Juod- pėnų kaimas kaip nie- kad. Prie Dubrindžių kiemo vartų pakilo qžuolo lapais pasipuo- šęs bromas. Ant raudo- no audeklo blykstelėjo užrašas: „Sveiki atvy- kę į tėvų žemę!“

— Kada atvyks? Su- kuo atvyks? — spėlio- jo daugelis juodpėnie- čių.

Pagaliau pasirodė „Volga“, pasuko į Dub- rindžių kiemą. Iš jos išlipo visai pražilęs šviesiu kostiumu senu- kas. Aukštas, stambus, jis išėjo į kiemo vi- durį ir sustojo priešais gausiai susirinkusius juodpėniečius.

Pirmoji ji pasitiko taip pat jau gerokai pagyvenusį smulkutę juodbruvę Uršulę Dub- rindienę, garsioji mūsų rajono kiaulių augin- toja. Ji nuoširdžiai pasveikino svečią, savo giminaitį, atvykusį ap- lankyti gimtosios žė- mės, gimtųjų tėvų na- mų.

vos galvos. Sutarties sąlygos buvo labai nepalankios lie- tuviams.

Nežiūrint to, kad dėl Lie- tuvos ir Lenkijos valdančių- jų feodalų politikos prieštari- numų ir nenuoseklumų Žalgirio pergalė nebuvo kaip reikiant išnaudota ir kryžiuo- čių ordinas tuo metu nebuvo sunaikintas, bet vis dėlto ordino karinė ir politinė ga- lybė bei ekonominis pajėgu- mas buvo galutinai palaužti, buvo sugriautas jo autorite- tas Vakarų Europos feodali- nės visuomenės akyse. Mū- šio ties Žalgiriu laimėjimas ilgems šimtmečiams užkirto vokiečiams grobikams agre- sijos į lietuvių bei slavų žemes kelią.

Susivienijusios Rytų Euro- pos tautos Žalgirio mūšyje užkirto kelią kryžiuočiams tų tautų naikinimui, jų gyveni- mo ardymui. Gėdingai žuvo agresorių planai. Dar gėdin- gesnio galo susilaukė naujie- ji riterių palikuonys — hit- leriniai fašistai.

Istorijos faktai liudija, kad taikos jėgos, tautų draugys- tė ir vienybė kovoje prieš agresiją — nenugalimos. Tas, kas išdrįs sukurstyti naują karą, gaus tinkamą atkirtį. Šių laikų Vakarų Vokietijos revanšistams reikėtų prisi- minti istorijos pamokas.

M. Jučas

Istorijos mokslų kandidatas

KAIP TU NEATPAŽISTAMA!

JAV lietuvių-turistas Vladas Dubrindis - Vė- šys įdėmiai išklauso sveikinimą ir susijau- dinęs kreipiasi į visus susirinkusiuosius:

— Brangūs draugai, ir vėl aš gimtoje tėvų žemėje, iš kurios iš- keliavau teturėdamas vos dvidešimt metų. Gaila buvo palikti gim- tuosius namus, bet dar labiau nenorėjau ver- gauti carui ir apylin- kės išnaudotojams. Ne- su pyragais pasitiko ma- ne Amerika. Labai sun- kiai dirbau, labai daug dirbau. Ir štai aš vėl tėviškėje, žemėje, ku- rios nemačiau 53 me- tus. Išvykau jaunuolis, o štai dabar visiškai žilas. Visi mes pasi- keitėme per tą laiką. Tris dienas buvau Vil- niuje. Tai pačios gra- žiausios mano gyveni- mo dienos. Mus pasiti- ko Vyriausybės atstovai Paleckis, Sniečkus, Zi- manas. Daug kalbėjome apie Lietuvą. O Lietu- va padarė labai didelį progresą! Išaugo ir žmonės — kultūringi, išsilavinę. Jie moka tvarkyti Lietuvos rei- kalus. Jūs dabar lenk- tyniaujate su JAV mėsos ir pieno gamyboje. Ir aš įsitikinęs, kad jūs jį pavysite ir pra- lenksite, nes jūs turite puikiausias sąlygas. Ge- rai dirbsite — visko tu- rėsite per akis. O da- bar dėkoju Uršulei — mano brolienei, kad ji

taip puikiai ir nuošir- džiai mane sutiko.

Amerikos lietuvių- turistas sveikinasi su gausia savo gimine, po to eina į trobą, kur ji prie durų sutinka su duona ir druska. Ant stalų putoja lietuviškas alutis. Visi kelia tos- tus už svečią, kuris ne- pamiršo gimtosios žė- mės ir atvyko jos ap- lankyti.

Nedaug kas liko iš Vlodo Dubrindžio arti- mųjų, draugų. 53 me- tai daug ką išplėšė iš gyvųjų tarpo. Nebera- do Dubrindis nei savo brolio, nei sesers. Ne- kiek teliko ir draugų.

Bet štai susitinka ir jaunystės draugai. Vladas Malala, Jonas Čiurlys atėjo pasvei- kinti savo draugo Vla- do Dubrindžio. Spau- džia senukai vienas ki- tam rankas, bučiuojasi, o akys taip tik ir drėgs- ta.

— Gaila, Vlada, kad negalėjome tavęs taip išlydėti, kaip galime dabar sutikti, — sako senukas Vladas Malala.

— Pirmą dieną man tokia džiaugsminga, — sako susijaudinęs sve- čias. — Vestuvės, ir tos nebuvo tokios links- mos, kaip gražiai ma- ne sutiko gimtoji žemė, gimtieji namai!

„Juodpėnų“ kolūkio liaudies šokių šokėjai svečiui iš JAV pašoko keletą lietuvių liaudies šokių. Svečias sužavė- tas, negali atsistūg-

ti. Po to jam kolūkio jaunimas įteikia tauti- niais raštais išgravi- ruotą dėžutę. Dubrindis dėkoja, po to kreipiasi į gimines, pažįstamus, buvusius kaimynus:

— Ačiū, ačiū, drau- gai. Kaip gražiai jau- nimas šoka, dainuoja. Visko turite, nieko ne- stinga. Anksčiau būda- vo tokie sklypai, jog net akėčios kito rėžį siekdavo, o dabar, štai, jūs traktoriais, penkia- plūgiais žemę vagojate. Važiudamas mačiau daug gerų laukų, gra- žių bandų. Visi jūs gerai apsirengę, gra- žiai, turtiniai gyve- nate. Jums tikrai rytdiena užtikrinta. O mama, štai, (kreipėsi į Dubrindienę) turi aukso medalį, pirmūnę. Visi kaip ji dirbkitel!

— Nebeturėsimė kur turto dėti, — kažkas įsiterpia.

Ir iš tiesų, juk Ur- šulė Dubrindienė ne tik rajone, bet ir respub- likoje garsėja savo dar- bu auginant paršelius. Visi pritaria svečio žo- džiams. Iš tikrųjų, rei- kia dirbti taip, kaip Dubrindienė dirbo ir dirba!

Ilgai tą vakarą Dub- rindžių sodyboje skam- bėjo daina, liejos lietu- viškas alus, muzika. Su džiaugsmu, banguojan- čių javų laukais sutiko savo tautietį lietuvių žemė!

VI. Jasinskas

Iš vienos dienos pašto

Algis Varkalys, Ed- mundas Bražys, šiais me- tais baigė vidurinę mo- kyklą, kruopščiai dir- ba gimtajame „ATEI- TIES“ kolūkyje. Buvę moksleiviai ypatingai stropiai prižiūri kukura- zus, juos ravi. Kartu su vakarykščiais abiturien- tais gerai prižiūri kuku- ruzus ir IX klasės moks- leivis Algis Vaicekaus- kas.

V. Zalitis

Stengiasi „NAUJO GY- VENIMO“ kolūkio kiau- lių augintojos išauginti kaip galima daugiau be- konų. Daug joms ir dar- bo. Tačiau labai negra- žu, kad kolūkio valdyba neįrengia kiaulių augin- tojoms tinkamo poilsio kambario. Tiesa, kamba- rys yra paskirtas, ta- čiau... jame laikomi mil- tai, kiti pašarai.

A. Valentaitė

Daug dėmesio „NE- RIES“ kolūkyje skiriama paukščių ūkiui. Paukšti-

ninkas Vladas Balčiūnas čia prižiūri daugiau kaip 400 vištų. Per pusę metų iš kiekvienos dedeklės vištos jis jau surinko po 75 kiaušinius.

E. Juodviršytė

Vešliai šiais metais „ATEITIES“ kolūkyje paaugo pievų žolė. Šiuo metu visos pievos, dobi- lai jau nupiauti. Tačiau tolesniu jų likimu antro- je brigadoje mažai rūpi- namasi. Iki liepos 10 die- nos nei vieno glėbio pa- šaro nebuvo įvežta į pa- stoges. Mažai čia ir žai- ginių, o šienas baigia pūti pradalgiuose. Dėl tokios padėties kolūkie- čiai jau seniai nerimau- ja. Kodėl gi ramus tik brigadininkas V. Stanys?

M. Vaivadienė

STALINO KELIU

3 psl. 1960 m. liepos 16 d.

Apie kupiškėnių tautinius rūbus

Sužinojau, kad Kupiškio rajono Dainų šventės dalyvės, apsirengusios tautiniais drabužiais, buvo plikomis galvomis — be vainiko, kasinychios. Tai — darymas ir niekinimas tautinio drabužio. Jei drabužio spalva, pasiui-

mas svarbu, tai galvos papuošimas vainikuoja visą tautinį drabužį. Galvos papuošimas prie tautinio spalvingo drabužio paryškina galvą, didina ūgį, o suderintos jo spalvos su drabužio spalvomis sudaro darnią visumą, teikia

harmoniją visai asmens pozai.

Labai svarbu darni daina, tačiau nemažiau svarbu tinkama, gražiai suderinta ir išlyginta dainininko apranga. Reikia prisiminti, kad tautinis drabužis atstovauja tautai. To siekiant ir parašyta M. Glemžaitės knyga „Lietuvių tautiniai drabužiai“ (1955 m.), V. Palaimos duoti tautinių drabužių eskizai (1959 m. „Švyturys“ Nr. 22 ir 1959 m. „Jaunimo gretose“ Nr. 11). Ten nerastite nei vieno pavyzdžio, kad tautinį drabužį vilkinti moteris būtų be galvos dangos — be papuošalo.

Liaudies tradicija reikalauja visumos iš liaudies tautinio drabužio, t. y. pilnos aprangos nuo galvos iki kojų.

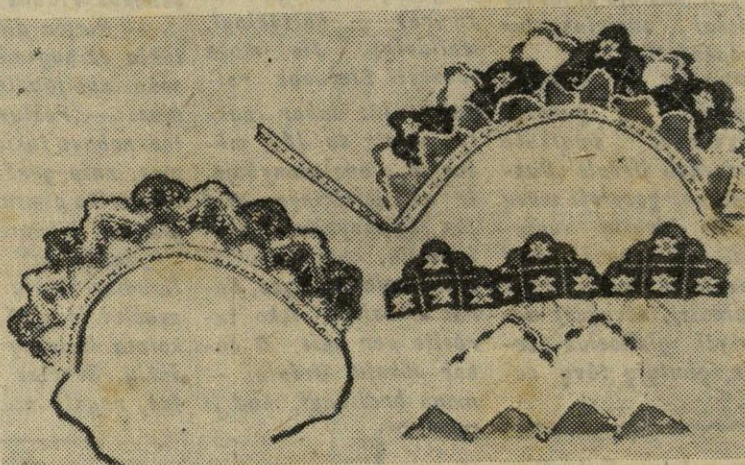
Mielos kupiškėnės! Aš nuosirdžiai patariu jums — tik sukrusite, ir galvos papuošimo reikalą sutvarkysite. Žinokite, kaip prie nuosavo, taip ir prie visuomeninio ar

skolinto tautinio drabužio vis tiek reikalingas galvos papuošimas, nors ir kukliausias. Todėl kiekvienai patariu pasidaryti nuosavą, sau priderintą galvos papuošimą prie tautinių drabužių. Juo gali būti gėlių ar rūtų vainikas, puokštė, įvairiai pa-

siutos kasinychios, platus ir siauri galionai, austinė juosta, rangytas kaspinas, skarytė, nuometas.

Mikalina Glemžaitė
Vilnius

„Garantuota priemonė“

Ištuštintas valstybės išdas, neapsakomas gyventojų skurdas, milijonai benamių ir alkanių žmonių be jokių ateities vilčių — tokie Pakistano valdančiųjų sluoksnių, pririšusių savo šalį prie Jungtinių Valstijų karo vežimo, antiliaudinės politikos rezultatai. Pakistanas priklauso dviem agresyviems blokams — SEATO ir SENTO — ir yra sudaręs su JAV dvišalę karinį susitarimą.

Neseniai buvęs incidentas su šnipinėjimo lėktuvu „U-2“, pakilusiu iš Pakistano teritorijos ir numuštu viršum Tarybų Sąjungos, militaristų nieko neišmokė. Kaip ir anksčiau, pašėlusiai ginkluojamasi, kaip ir anksčiau, žvangina ginklais Pakistano kariuomena.

Be kur gi paimti pinigų kariniams maniakams „maitinti“? Kaip praneša Pakistano spauda, išeitis pagaliau rasta.

Nereikia manyti, kad Pakistano valdovai, pasirašę rankoves, ėmėsi kelti šalies ekonomiką. Ne. Kalbama apie tai, kad... bus eksportuota 10.000 pakistaniečių į Vakarų Vokietijos pramonės objektus. Sumanymas labai paprastas. Nuskurdę, išbadę žmonės, samprotauja gelbstimosios idėjos kūrėjai, neturi ko prarasti gimtinei. Už duonos kąsnį jie vyks į VFR dirbti krupams ir tisenams...

Uoliai stengdamasi įsitiekti valdančiajai viršūnei, Pakistano žurnalo „Enterpraz“ redakcija eina dar toliau: ji siūlo siųsti darbininkus ir į kitas šalis. „Jeigu mums pavyks eksportuoti 100.000 žmonių į įvairias pasaulio šalis ir juos keisti kas trejus metus, — dūsdami nuo pavaldinių jausmų antplūdžio, dėsto straipsnio autoriai, — mes gausime pakankamą kiekį užsienio valiutos“.

Po tokių pareiškimų belieka tik paklausti: iki ko nu-smuko Pakistanas?

Ar žinai, KAD...

...Londonė dar ir mūsų laikais gyvuoja draugija, pasivadinti „Plokščia Žemė“. Draugija jungia... 24 narius. Jie visi tvirtai įsitikinę, kad žmonija gyvena vienoje iš daubų, kuriomis nusėta bekraštė Visatos lyguma. Jų nuomone, ši dauba Žemė — apsupta ledinių sienų iš visų pusių.

Be šios „teorijos“, draugijos nariams priklauso ir kitas „atradimas“. Jie kategoriškai tvirtina, kad saulės ir mėnulio skersmenys neviršija 50 kilometrų.

Matomai, šie įsitikinimai jau nebeišgydomi — juk „Plokščios Žemės“ draugijos sekretorius pasididžiudamas pareiškė: „Tuo, kad Žemė plokščia, aš įsitikinęs jau daugiau kaip keturiasdešimt metų“.

...neaprupinta specialiais filtrais stambi elektrinė per valandą iš kaminų į atmosferą išmeta iki 300 tonų pelenų ir nuodingų dujų. Gi pastačius valomuosius filtrus, į atmosferą patenka tik apie keturias tonas šių kenksmingų medžiagų.

...medžiokliniai šunys padeda surasti dujotiekio gedimo vietas. Šunys dažnai suranda nesandarias vietas vamzdžiuose žymiai greičiau, negu monteriai su specialiais prietaisais.

Laikraštį — kiekvienai šeimai

Keliant darbo žmonių sąruotų spaudą. Todėl partiningumą, auklėjant naują komunistinės visuomenės žmogų, didelį vaidmenį atlieka tarybinė spauda. Periodinės spaudos pustuose plačiai nušviečiami visi Tarybų valstybės ekonomikos, politikos, mokslo ir kt. klausimai.

Dabar rajono darbo žmonių prenumeruoja virš 18000 egz. laikraščių ir žurnalų, kas sudaro 652 egz. kiekvienam 1000 gyventojų mūsų rajone. Tačiau reikia pasiekti, kad kiekvienas rajono gyventojas prenume-

ruotų spaudą. Todėl partiningumą, auklėjant naują komunistinės visuomenės žmogų, didelį vaidmenį atlieka tarybinė spauda. Periodinės spaudos pustuose plačiai nušviečiami visi Tarybų valstybės ekonomikos, politikos, mokslo ir kt. klausimai.

Kai kuriuose rajono kolūkiuose spaudos platinimas vyksta gana sėkmingai. Taip, pvz., „Lėvens“ kolūkyje, imant proporcingai, 1000 gyventojų tenka 1008 egz. laikraščių ir žurnalų, „Pergalėje“ — 960 egz., „Švyturys“ — 959 egz., „Tiesoje“ — 937 egz. Tai rodo, kad šiuose kolūkiuose ir jų apylinkių DŽDT vykdomuosiuose komitetuose rimtai žiūrima į spaudos platinimą.

Bet rajone, žinoma, yra ir tokių kolūkių, kur spaudos platinimas labai apleistas, kas neigiamai į šį reikalą atsiliepia viso rajono mastu. Taip, pvz., „Aukštupėnų“ kolūkyje prenumeruojama tik 881 egz. laikraščių ir žurnalų 1000 gyventojų, „Alizavoje“ — 383 egz., „Gegužės Pirmojoje“ — 406 egz. ir t. t.

Dar daugelyje kolūkių nepilnai sutvarkytas spaudos ir korespondencijos pristatymo reikalas, nes ne visur žmonės laiškanėšiais dirba su meile, atsidaivimu šiam darbui. Kolūkių valdybos laiškanėšiais turipaskirti tinkamus šiam darbui žmones, racionaliai naudoti darbadienius, plačiai taikyti progresyvinį atlyginimą nuo išplatinto ir pristatomo spaudos kiekio. Reikia idiegti naujus spaudos pristatymo metodus, plačiau naudoti abonentinės spintas.

Vyt. Jančys
Kupiškio ryšių kontoros viršininkas

Redaktorius S. Zauka

„A U Š R A“

Liepos 19 ir 20 d. d. demonstruojamas naujas vokiečių meninis kino filmas

„ESKADRILĖ ŠIKŠNOSPARNIS“

Liepos 21 ir 22 d. d. demonstruojamas naujas „Mosfilmo“ kino studijos gamybos meninis filmas

„JAŠA
TOPORKOVAS“

Pagrindinius vaidmenis atlieka N. Kriučkovas, L. Smirnova, V. Zubkovas ir kt.

Liepos 23 ir 24 d. d. demonstruojamas naujas meninis filmas

„ŽALIASIS FURGONAS“

**STALINO
HELIU**

4 psl. 1960 m. liepos 16 d.